

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **M. L. D.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend**, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2012, čj. KRPU-160175-13/ČJ-2012-040026-SV, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 8. 2012, čj. 75 A 10/2012 – 37,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 7. 2012, čj. KRPU-160175-13/ČJ-2012-040026-SV, zajistil žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b), c) a e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dobu zajištění stanovil na 40 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl rozsudkem ze dne 15. 8. 2012, čj. 75 A 10/2012 – 37.

III.

[3] Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2, 3 s. ř. s., a to z důvodu hrozící bezprostřední realizace správního vyhoštění z území České republiky, a to pravděpodobně předtím, než bude rozhodnuto o jeho kasační stížnosti, kterou pokládá za důvodnou, a nikoliv pouze formální. Obavy stěžovatele z realizace vyhoštění jsou důvodné s ohledem na fakt, že ze strany cizinecké policie již dne 24. 8. 2012 došlo k pokusu o jeho faktické vyhoštění, a to bez toho, aby byl o takovém postupu řádně informován s předstihem právní zástupce stěžovatele. Následně až jeho zásahem byl proces realizace vyhoštění přerušen.

[4] Stěžovatel dále zdůraznil, že má na území České republiky vytvořeno plnohodnotné, funkční rodinné a sociální zázemí. Po celou dobu svého pobytu zde žije ve společné domácnosti s manželkou a syny, kteří disponují platným povolení k pobytu na území České republiky; jeho manželka a starší syn mají dokonce povolen trvalý pobyt. Nadto, jak vyplývá z příložené lékařské zprávy, manželka stěžovatele je v současnosti v raném stadiu těhotenství; otcem dosud nenarozeného dítěte je právě stěžovatel. Rodina stěžovatele je na území ČR plně integrována, manželka zde podniká a výtěžek z této činnosti je zásadním zdrojem příjmů celé rodiny. Děti stěžovatele přivykly zdejšímu stylu života.

[5] Stěžovatel sice v minulosti porušil platné zákony tím, že v roce 2004 vstoupil na území státu bez víza a bez platného cestovního dokladu, za což mu bylo uloženo správní vyhoštění. Uvedené porušení zákona se ovšem odehrálo před velmi dlouhou dobou, nebylo zvláště závažné, a co do své závažnosti nenaplnilo skutkovou podstatu trestného činu. Stěžovatel není hrozbou pro veřejný pořádek ani bezpečnost státu. Zpřetrhání rodinných vazeb zasáhne nejenom do základních práv a svobod stěžovatele, ale i do práv a zájmů jeho rodiny.

[6] S ohledem na to, že zajištění stěžovatele nemůže být považováno za nezbytné a není ani jisté, zda doba správního vyhoštění již neuplynula, následky realizace vyhoštění by nepochybně znamenaly pro stěžovatele a jeho rodinu zcela nenahraditelnou újmu. Přiznání odkladného účinku se zjevně nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Stěžovatel za nenahraditelnou újmu považuje svůj nucený návrat do Vietnamu a rozdělení své rodiny, a to navíc za situace, kdy ani následné zrušení napadeného rozsudku krajského soudu nezajistí stěžovateli možnost návratu na území České republiky, a to s ohledem na uložené správní vyhoštění.

[7] Vycestováním z území České republiky by současně bylo stěžovateli znemožněno uplatňovat jeho legitimní práva spojená se soudním řízením ve věci kasační stížnosti a řízení o trvalém pobytu. Stěžovatel poukázal na závěry vyslovené v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011 - 100, podle kterého může být pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces nezbytné, aby mohl zůstat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti.

[8] Stěžovatel ve svém dalším podání, doručeném Nejvyššímu správnímu soudu dne 11. 9. 2012, v podstatě zopakoval již vyslovené důvody svého návrhu, tedy, že na území České republiky pobývá na základě trvalých pobytů celá jeho rodina, mají zde veškerý majetek a jeho manželka je těhotná. Povinnost stěžovatele opustit Českou republiku by ve svém důsledku znamenala povinnost opustit republiku i pro jeho rodinu.

IV.

[9] Nejvyšší správní soud při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

[10] Podle § 107 zákona s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom se přiměřeně použijí ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

[11] Nejvyšší správní soud předně poukazuje, že o návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 3. 9. 2012 rozhodoval na základě žádosti právního zástupce stěžovatele ze dne 7. 9. 2012 o bezodkladné rozhodnutí ve věci z důvodu, že dne 13. 9. 2012 má dojít k realizaci správního vyhoštění stěžovatele do Vietnamu. Nejvyšší správní soud o žádosti zástupce rozhodl, a to i přesto, že s ohledem na okamžik napadení věci dosud nebyl předložen správní spis ani spis Krajského soudu v Ústí nad Labem. K posouzení vzneseného návrhu přistoupil také při vědomí toho, že rozhodnutí o přiznání či nepřiznání odkladného účinku je rozhodnutím předběžné povahy a je možné při změně okolností významných pro rozhodnutí v průběhu řízení znovu o nově vzneseném návrhu rozhodovat.

[12] Možnost přiznání odkladného účinku představuje výjimku z pravidla, že kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona a rozhodnutí krajského soudu napadená kasační stížností jsou tak v zásadě pravomocná a vykonatelná. Odkladný účinek lze kasační stížnosti přiznat jen na základě návrhu stěžovatele. Je to proto stěžovatel, na kom vázne břemeno tvrzení i důkazní stran důvodů pro přiznání odkladného účinku. Stěžovatel tedy musí hrozbu nepoměrně větší újmy jednak dostatečně konkrétně tvrdit a jednak i náležitě doložit. Nejvyšší správní soud není povolán k tomu, aby za navrhovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[13] Uvedené premisy kladoucí důraz na aktivitu navrhovatele platí v posuzovaném případě o to více, jestliže zástupce stěžovatele požádal o promptní vyřízení věci. Nejvyšší správní soud proto rozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti na základě důvodů vyložených stěžovatelem v předložené žádosti, kasační stížností napadeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem a potvrzení o těhotenství paní V. T. G. Nejvyšší správní soud ze své úřední činnosti dále disponuje rozsudkem ze dne 17. 5. 2012, čj. 6 As 28/2010 - 89, vztahujícím se k posuzování zákonnosti rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele.

[14] Nejvyšší správní soud zvážil konkrétní okolnosti případu a tvrzení stěžovatele, o něž svou žádost opírá, a dospěl k závěru, že přiznání odkladného účinku v této věci není opodstatněné.

[15] V této věci není předně bez významu to, že stěžovatel žádá o přiznání odkladného účinku ve věci zajištění. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by nemohly být bezprostředně zvráceny důsledky plynoucí z rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele, nýbrž pouze následky spojené s jeho zajištěním. To by ve svém důsledku znamenalo „pouze“ povinnost správního orgánu propustit stěžovatele ze zařízení ze zajištění cizinců. Smyslem soudního přezkumu řízení o zajištění cizince totiž není konečné posouzení otázky, zda má být cizinci uděleno správní vyhoštění, ale přezkum podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění.

[16] Uvedené platí obzvláště za situace, kdy bylo o zákonnosti rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele již pravomocně rozhodnuto. Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti stěžovatele stran jeho správního vyhoštění dne 17. 5. 2012. Až do tohoto dne mohl stěžovatel požádat o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve věci vyhoštění a mohl v nich uplatnit část námitek, které uplatnil v rámci přezkumu rozhodnutí o jeho zajištění.

[17] Stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti opřel zejména o skutečnost, že na území České republiky žije po celou dobu se svou manželkou a syny, přičemž manželka a starší syn disponují povolením k trvalému pobytu (stěžovatel ve svém podání ze dne 11. 9. 2012 uvedl, že oprávněním k trvalému pobytu disponuje jeho celá rodina). Tyto skutečnosti

ovšem nikterak neprokázal. Nedoložil rodné listy svých dětí, jejich pobytové tituly, nedoložil oddací list či jinou listinu prokazující délku trvání svého manželství a ani to, že V. T. G. je skutečně jeho manželkou.

[18] Nejvyšší správní soud nepřehlédl ani skutečnosti uvedené v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2012, čj. 6 As 28/2010 - 89. V nich se uvádí, že stěžovatel na území České republiky nejprve uzavřel účelové manželství s českou státní občankou. Z tohoto manželství se narodil syn, k němuž stěžovateli svědčí zákonná domněnka otcovství, přestože jeho biologickým otcem není a o dítě žádný zájem neprojevuje (pouze platí výživné). Nejvyšší správní soud v posledně uvedeném rozsudku konstatoval, že v případě vyhoštění stěžovatele z území České republiky nedojde k narušení vztahu mezi stěžovatelem a jeho nezletilým synem. Z rozsudku krajského soudu pak dále plyne, že poté, co bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, uzavřel sňatek s občankou Vietnamu. Proto měl již v této době být srozuměn s možnými následky realizace správního vyhoštění.

[19] Tyto okolnosti, které byly stěžovateli nepochybně známy, pak mají podle Nejvyššího správního soudu za následek zvýšení nároků kladených na stěžovatele při prokazování újmy spjaté s výkonem rozhodnutí. Dlužno konstatovat, že stěžovatel břemeno důkazní v tomto směru neunesl.

[20] Skutečnost, že se stěžovatel domnívá, že jeho kasační stížnost je důvodná, nemůže mít bez dalšího vliv na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Posouzení zákonnosti zajištění i vyhoštění cizince je totiž otázkou následného meritorního rozhodování, a nikoliv rozhodování o odkladném účinku. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2012, čj. 9 As 77/2012 – 18, týkajícího se uložení správního vyhoštění, přitom nelze odhlédnout od skutečnosti, že vlastní výkon napadeného správního rozhodnutí nemůže být bez dalšího považován za příčinu újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s.

[21] Stěžovatel ve svém návrhu dále poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011 - 100, podle kterého může být pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces nezbytné, aby mohl zůstat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení zastoupen advokátem, nelze podle daného usnesení přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd.

[22] Ani tento poukaz nemůže v dané věci představovat důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve věci zajištění stěžovatele. Stěžovatel jej předně mohl uplatnit v rámci návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve věci jeho správního vyhoštění. Nicméně zde je podstatné jednak to, že stěžovatel již prostřednictvím svého zástupce podal projednatelnou kasační stížnost a jednak to, že v řízení o kasační stížnosti se standardně rozhoduje bez jednání (§ 109 odst. 2 s. ř. s.). Ani sám stěžovatel neuvedl, jaké další procesní úkony hodlá činit ve spojitosti s rozhodováním Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti ve věci jeho zajištění.

[23] Nejvyšší správní soud se zřetelem ke všem shora uvedeným důvodům odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal. Soud uzavírá, že usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy, a nelze z něj nikterak předjímat rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 12. září 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu